

ingediend op **1804** (2022-2023) – Nr. 2
5 maart 2024 (2023-2024)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Annick Lambrecht en Karin Brouwers

over het ontwerp van decreet

tot instemming met de uitgebreide
luchtvervoersovereenkomst tussen de lidstaten
van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten,
enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten,
anderzijds, ondertekend te Bali, Indonesië
op 17 oktober 2022

Documenten in het dossier:
1804 (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Emmily Talpe, Bart Tommelein;
Staf Aerts, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Orry Van de Wauwer, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Marino Keulen;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting	4
2.	Bespreking	5
3.	Antwoorden van de minister-president	5
4.	Stemming	6
4.1.	Artikelsgewijze stemming	6
4.2.	Stemming over het geheel	6
	Gebruikte afkortingen	7

Op 27 februari 2024 besprak de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme het ontwerp van decreet tot instemming met de uitgebreide luchtvervoersovereenkomst tussen de lidstaten van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Bali, Indonesië op 17 oktober 2022 (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr.1804/1).

Minister-president Jan Jambon lichtte het ontwerp van decreet toe, samen met de drie volgende ontwerpen van decreet:

- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Sierra Leone betreffende het luchtvervoer, ondertekend te Freetown op 3 juli 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1934/1);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Verenigde Republiek Tanzania betreffende de luchtdiensten, ondertekend te Dodoma op 3 november 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1935/1);
- het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst over luchtvervoer tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Mexicaanse Staten, ondertekend te Brussel op 22 februari 2023 (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1936/1).

Na de toelichting vond de bespreking plaats. Tot slot werden de vier ontwerpen van instemmingsdecreet unaniem aangenomen.

1. Toelichting

Minister-president *Jan Jambon* legt uit dat de ontwerpen van decreet instemmen met de luchtvaartakkoorden van de Europese Unie en België, die alle ondertekend zijn tussen juli 2019 en februari 2023.

De overeenkomsten werden volgens de gebruikelijk formule ondertekend met één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, maar met vermelding van alle betrokken overheden onder de handtekening. Zowel de federale overheid als de gewesten oefenen hun bevoegdheid uit. Bijgevolg moeten de gewestelijke parlementen hun instemming geven.

Vlaanderen heeft in het verleden in deze commissie al vaak ingestemd met vergelijkbare luchtvaartakkoorden tussen de Europese Unie en derde staten of tussen België en derde staten.

De overeenkomsten regelen de toegang tot het luchtruim. Eind 2015 stelde de Europese Commissie een nieuwe luchtvaartstrategie voor. Het gaat om een omvangrijk initiatief met drie doelstellingen:

- het stimuleren van de Europese economie;
- het verstevigen van de industriële basis van Europa; en
- het bevorderen van het wereldwijde leiderschap van de EU.

De Europese Commissie keurde een ambitieus pakket voorstellen goed om op EU-niveau te onderhandelen over algemene luchtvaartovereenkomsten met belangrijke partnerlanden.

Vervolgens gaat de minister-president nader in op de inhoud van de overeenkomsten. De luchtvaartakkoorden omvatten de beginselen van de opsomming van de uitgewisselde vrijheden, de aanwijzing van de luchtvervoerders, de capaciteit van de ingezette vervoersmiddelen, de reismogelijkheden en landingspunten, de tarievenregeling en de beveiliging van de vluchten. Elk akkoord en de uitvoeringsbepalingen ervan regelen alle exploitatiemogelijkheden die de luchtvaartmaatschappijen van

beide landen wensen, zowel op het gebied van het aantal vluchten per week als op het gebied van de uitgewisselde rechten.

Vlaanderen heeft over verschillende bepalingen in deze luchtvaartakkoorden een adviserende rol of een exclusieve bevoegdheid. De bepalingen die betrekking hebben op de adviesbevoegdheid van de gewesten omvatten de verkeersrechten en de beveiliging van de luchtvaart. De artikelen over de luchthavenvergoedingen, de toekenning van slots, de grondaftandeling en milieubescherming zijn exclusieve gewestelijke bevoegdheden.

2. Bespreking

Karin Brouwers komt terug op het advies van de Raad van State, die opmerkt dat de documenten waarnaar verwezen wordt, meer bepaald de negentien bijlagen bij het Verdrag van Chicago, niet beschikbaar zijn in het Nederlands. Omwille van de rechtszekerheid zouden zij nochtans toegankelijk moeten zijn. Officieel luidt het antwoord altijd dat ze niet tegenstelbaar zijn aan particulieren, zoals ook het Hof van Cassatie bevestigde in een uitspraak. Niettemin werd het probleem ook al bij andere verdragen aangeraakt en daarom in 2017 voorgelegd aan de Werkgroep Gemengde Verdragen. Het lid informeert naar wat er sindsdien gebeurd is.

Er wordt ook gevraagd, wat ASEAN betreft, dat iedere verdragspartij de fundamentele IAO-verdragen zou ratificeren. Kan de minister-president bevestigen dat België dat al heeft gedaan?

Bij de drie overige ontwerpen van decreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1934/1, nr. 1935/1 en nr. 1936/1) adviseert de Raad van State om een bepaling toe te voegen die de Vlaamse Regering ertoe verplicht binnen een bepaalde termijn wijzigingen aan het verdrag mee te delen aan het Vlaams Parlement. In de federale instemmingswetten is die alvast opgenomen. Wat is de motivering van de Vlaamse Regering om die werkwijze niet te volgen?

3. Antwoorden van de minister-president

Minister-president *Jan Jambon* bevestigt dat in het advies van de Raad van State dezelfde elementen terugkeren als bij voorgaande luchtvaartakkoorden. Naast de vaststelling en bevestiging van bepaalde reguliere onderdelen waren er inderdaad een aantal opmerkingen, waarvan een door de regering opgelost is en twee andere lang aanslepende problemen zijn die op federaal niveau opgelost moeten worden.

De datum en locatie waren niet opgenomen in het ontwerp van decreet bij de principiële goedkeuring, maar zijn dat ondertussen wel in de voorliggende tekst.

Dat de negentien bijlagen bij het Verdrag van Chicago nooit in het Belgisch Staatsblad zijn gepubliceerd en dat ze bij de ICAO alleen tegen betaling en niet in het Nederlands beschikbaar zijn, is geen kritiek op de voorliggende ontwerpen maar op de luchtvaartovereenkomst zelf. Die ondermijning van de rechtszekerheid wordt door de FOD Mobiliteit bekeken als algemeen probleem en vormt geen beletsel voor de Vlaamse instemming.

Wat de wenselijkheid van een nieuw samenwerkingsakkoord betreft, antwoordt de minister-president dat een en ander in de praktijk wordt opgelost via de werking van het DGE, wat echter juridisch wankel is. Vlaanderen is dan ook vragende partij, maar dat kan pas geregeld worden bij de herziening van de andere intra-Belgische samenwerkingsakkoorden.

Aan alle andere opmerkingen van de Raad van State werd tegemoetgekomen in de voorliggende teksten.

4. Stemming

4.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 2 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

4.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet tot instemming met de uitgebreide luchtvervoersovereenkomst tussen de lidstaten van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Bali, Indonesië op 17 oktober 2022 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Annick LAMBRECHT
Karin BROUWERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ASEAN	Association of Southeast Asian Nations/Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten
DGE	Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICAO	International Civil Aviation Organization